

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum il-5 ta' Decembru, 2017.

**Prim'Awla tal-Qorti Civili
Rikors Numru 626/2008**

**Jesmond Grima
(I.D. 142763 M)**

vs.

- 1. Hugo Chetcuti**
- 2. Kunsill Lokali San Giljan**
- 3. Attard Bros. Co. Ltd, u b'digriet tad-29 t'April, 2009, giet korretta ghal Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited***
- 4. Santa Katerina Construction Ltd.**

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat it-18 ta' Gunju, 2008, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament espona s-segwenti, (ara foll 1):
 - 1.1. Illi fl-4 ta' Mejju, 2007, waqt li kien miexi fi Triq Santa Rita, San Giljan, zelaq fuq siment likwidu li thalla fuq il-bankina/tarag b'mod mikxuf u ta' periklu ghall-utenti tat-triq/tal-bankina;
 - 1.2. Illi l-incident *de quo* sehh unikament minhabba non-kuranza, imprudenza, traskuragni u nuqqas t'osservanza tar-regolamenti mill-intimati, jew min minnhom, *stante* li waqt li kienu qed jaffettaww xogholijiet ta' kostruzzjoni u/jew wara li dawn ix-xogholijiet tlestew, ma ttihdux prekawzjonijiet biex tigi assikurata l-inkolumita` fizika tal-utenti tal-istess triq u bankina;
 - 1.3. Illi rizultat tal-istess incident, sofra danni ta' natura materjali u attwali, (*damnum emergens*), u danni rigwardanti qligh futur, (*lucrum cessans*);
 - 1.4. Illi l-intimati, jew min minnhom, huma responsabbi ghal dan l-incident u għad-danni riferiti;
 - 1.5. Illi ghalkemm interpellati biex:
 - 1.5.1. Jersqu ghall-assunzjoni ta' responsabilita` ghall-incident *de quo*; u
 - 1.5.2. Jersqu ghall-hlas ta'danni sofferti mir-rikorrenti; baqghu inadempjenti u konsegwentement kellha ssir il-procedura odjerna;
 - 1.6. Illi għalhekk adixxa din il-qorti biex l-intimati jkollhom l-opportunita` jghidu ghaliex din il-qorti m'ghandieħ:
 - 1.6.1. Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom, huma responsabbi ghall-incident *de quo* li sehh

minhabba non-kuranza, imprudenza, traskuragni, u nuqqas t'osservanza tad-debiti kawteli u regolamenti mill-istess intimati jew min minnhom, *stante* li waqt jew wara li tlestew ix-xogholijiet ta' kostruzzjoni ma hadux mizuri u prekawzjonijiet idonei biex dejjem tkun assikurata l-inkolumita` fizika tal-utenti tat-triq/bankina *de quo*;

- 1.6.2. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom responsabbli ghall-istess incident u għad-danni kollha sofferti mir-rikorrenti;
 - 1.6.3. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti b'rizzultat tal-istess incident, okkorrendo bl-opra ta' periti *nominandi*;
 - 1.6.4. Tikkundanna lill-intimati, jew min minnhom, ihallsu lir-rikorrenti d-danni hekk likwidati;
 - 1.6.5. Bl-ispejjez kif dedotti fl-istes rikors guramentat promotur kontra l-intimati jew min minnhom, u bl-imghaxijiet skont il-ligi;
- 2.0. Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat I-20 ta' Gunju, 2008, (ara foll 5 u 6), li permezz tieghu:
 - 2.1. Appuntat l-istess procedura għas-smigh fid-data hemm indikata; u
 - 2.2. Tat dik id-direzzjoni procedurali ghall-ahjar tmexxija tal-istess procedura;
 3. Rat in-nota datata s-7 ta' Lulju, 2008, li permezz tagħha r-rikorrenti ipprezenta d-dokumentazzjoni minnu rikjesti, (ara foll 11 *et seq.* u foll 16 *et seq.*);
 - 4.0. Rat ir-risposta guramentata datata I-11 t'Awwissu, 2008, li permezz tagħha l-Kunsill Lokali intimat kien sintetikament irrisponda bil-mod segwenti għat-talbiet tar-rikorrenti, (ara foll 58):
 - 4.1. Illi preliminarjament mhux il-legittimu kontradittur u għalhekk għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju;

- 4.2. Illi l-procedura odjerna hi intempestiva *stante* li l-Kunsill Lokali intimat kien gie interpellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta), u ghalhekk, l-ispejjez għandhom jigu sapportati mill-istess rikorrenti, (ara foll 62);
 - 4.3. Illi la hu responsabbi ghall-akkadut u lanqas għad-danni allegati;
 - 4.4. Illi la ezegwew xogħolijiet, la qabdu lil hadd biex jezegwixxi xogħolijiet, la taw permessi għal xogħolijiet u lanqas jistgħu jagħmlu dan għaliex mhumiex l-awtorita` kompetenti;
 - 4.5. Illi lanqas biss kien edotti li kien hemm xi xogħol fil-post u fil-hin indikat;
 - 4.6. Illi x-xogħolijiet in kwistjoni kien magħmulin f'post privat u l-periklu li seta' inħoloq kien ikkagunat minn terzi u mhux minnha;
 - 4.7. Illi wara li kien infurmaw lir-rikorrenti in segwit u l-ittra ufficjali fil-Qorti tal-Magistrati, li ma kellhomx x'jaqsmu mal-incident *de quo*, dan kien accetta din ir-risposta, (ara foll 65);
 - 4.8. Illi l-prospett tad-danni redatt mir-rikorrenti hu eccessiv;
 - 4.9. Illi r-rikorrenti jrid jiispjega kif l-ewwel interolla għid-ding għid-dan kien ġidher minnha, li kien idher minnha kien iż-żebbu l-kompetenza ta' l-istess qorti msemija;
- 5.0. Rat ir-risposta guramentata datat l-20 t'Awwissu, 2008, li permezz tagħha s-socjeta` intimata Attard Bros. Co. Ltd. sintetikament irrispondiet bil-mod segwenti għat-tar-riorrenti, (ara foll 74):
- 5.1. Illi l-imsemmija socjeta` intimata għandha tigi liberata mill-observanza tal-gudizzju billi ma kienitx involuta fl-akkadut;

- 5.2. Illi kienet biss is-socjeta` Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* li ikkonsenjat konkos lis-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited*, (ara foll 80);
 - 5.3. Illi l-incident *de quo* gara minghajr l-ebda htija tas-socjeta` intimata jew ta' dik sussidjarja fuq riferita, jew tad-dipendenti taghhom;
 - 5.4. Illi s-socjeta` sussidjarja fuq riferita effettwat vjagg konkos wiehed u dan sar skont is-sengha u minghajr ma giet perikolata l-integrata` personali tar-rikorrenti;
 - 5.5. Illi l-obbligu li tigi zgurata s-sigurta` tal-persuni fuq is-sit hu impost fuq il-perit u l-kuntrattur tax-xogholijiet;
 - 5.6. Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;
 - 5.7. Salv risposti ulterjuri;
- 6.0. Rat ir-risposta guramentata datata t-8 t'Ottubru, 2008, li permezz tagħha l-intimat Hugo Chetcuti sintetikament irrisponda bil-mod segwenti għat-talbiet tar-rikorrenti, (ara foll 84):
 - 6.1. Illi mhux il-legittimu kontradittur, u għalhekk għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju *stante* li:
 - 6.1.1. La hu proprietarju tal-post fejn sehh l-incident; u
 - 6.1.2. Lanqas hu proprietarju ta' fejn kienu qed isiru x-xogħolijiet in dizamina;
 - 6.2. Illi ma kienx involut fix-xogħolijiet in kwistjoni;
 - 6.3. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati *stante* li hu mhux responsabbi ghall-incident jew għad-danni in dizamina;
 - 6.4. Illi x-xogħolijiet in dizamina kienu kollha koperti bil-permessi tal-awtoritajiet kompetenti;
 - 6.5. Illi l-incident in dizamina sehh minhabba t-traskuragni u n-negligenza tar-rikorrenti stess jew ta' terzi;
 - 6.6. Illi d-danni pretizi huma eccessivi;

- 6.7. Illi t-talbiet tar-rikorrenti għandhom jigu respinti bl-ispejjez;
 - 6.8. Salv risposti ulterjuri;
- 7.0. Rat ir-risposta guramentata datata z-17 t'Ottubru, 2008, li permezz tagħha s-socjeta` intimata Santa Katerina *Construction Limited* irrispondiet bil-mod segwenti għat-talbiet tar-rikorrenti, (ara foll 87):
 - 7.1. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati;
 - 7.2. Illi mhix responsabbi għall-incident u għad-danni allegati;
 - 7.3. Illi d-danni pretizi huma eccessivi;
 - 7.4. Illi t-talbiet tar-rikorrenti indirizzati fil-konfront tagħha għandhom jigu respinti bl-ispejjez;
 - 7.5. Salv risposti ulterjuri;
8. Rat id-digriet tagħha diversament preseduta datat it-22 t'Ottubru, 2008, li permezz tieghu innominat lill-perit tekniku hemm indikat ghall-iskopijiet hemm indikati, (ara foll 90 u 91);
9. Rat id-digriet ulterjuri tal-istess qorti datat id-29 t'April, 2009, fejn wara talba appozita għall-istess, awtorizzat il-korrezzjoni hemm mitluba biex isem is-socjeta` intimata Attard Bros. Co. Ltd. jigi sostitwit bl-isem Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited*, (ara foll 92);
10. Rat l-ordni ta' trasferiment ta' kawzi datat l-24 ta' Marzu, 2014, li permezz tieghu l-procedura odjerna giet trasferita quddiem il-qorti odjerna kif issa preseduta, (ara foll 163);
11. Rat id-digriet tagħha datat l-20 ta' Mejju, 2015, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentant legali tar-rikorrenti, appuntat espert mediku biex jezamina lir-rikorrenti, (ara foll 369);
12. Rat id-digriet tagħha datat iz-17 ta' Frar, 2016, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u

fit-termini hemm indikati, (ara fol 391), u kif sussegwentement estizi, (ara foll 409);

13. Rat in-nota ta' sottomissionijiet tar-rikorrenti datata it-28 ta' Frar, 2017, (ara foll 416), flimkien ma dik tal-intimat Hugo Chetcuti datata t-23 ta' Marzu, 2017, (ara foll 427), dik tas-socjeta` intimata Santa Katerina *Construction Limited*, (ara foll 435), u dik tal-Kunsill Lokali intimat datata l-24 t'April, 2017, (ara foll 447);
14. Rat id-digriet tagħha datat l-4 ta' Mejju, 2017, fejn wara talba appozita, regħġejt estendiet it-terminu biex is-socjeta` intimata Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited*, tipprezzena in-nota ta' sottomissionijiet tagħha sat-terminu hemm indikat, (ara foll 456);
15. Semghet ix-xhieda prodotta;
16. Ezaminat id-dokumenti esebiti flimkien mar-relazzjoni kemm tal-perit tekniku datata l-24 ta' Gunju, 2014, (ara foll 173), u dik tal-espert mediku datata d-29 t'Awwissu, 2015, (ara foll 379);
17. Tirrileva li ghakemm is-socjeta` intimata Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* kellha l-opportunita` tipprezzena nota ta' sottomissionijiet kif fuq indikat, ghazlet li ma tipprezzena l-ebda nota ta' sottomissionijiet fir-rigward;
18. Tirrileva wkoll li l-abбли rappresentanti legali tar-rikorrenti u tal-intimat Hugo Chetcuti ddikjaraw li qed jistriehu fuq in-noti minnhom sottomessi bl-abбли rappresentanti legali tal-intimati rimanenti jagħzlu li ma jipprezentawx ruhhom ghall-udjenza tat-28 ta' Gunju, 2017, rizervata għat-trattazzjoni orali finali, (ara foll 457);

Ikkunsidrat:

- 19.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistgħu jigu sintetikament elenkti bil-mod segwenti:
 - 19.1. Illi ghall-habta tal-10.00p.m. tal-4 ta' Mejju, 2007, waqt li r-rikorrenti kien miexi fi Triq Santa Rita Paceville, limiti ta' San Giljan, hu waqa', (ara foll 54 u 67);

- 19.2. Illi in effetti jirrizulta li l-istess rikorrenti zelaq f'ghadira ta' ilma u siment (ara foll 197), li kien hemm fl-art fit-trejqa *de quo* li hi ghan-nizla, (ara foll 54, 67, 50 sa 53 u 214 sa 221);
- 19.3. Illi l-post fejn l-istess rikorrenti zelaq kien effettivamente rampa, (ara foll 197);
- 19.4. Illi jirrizulta li l-istess rampa kienet saret b'mod temporanju minflok it-tarag li kien hemm precedentemente, bl-iskop li jinkiseb access ahjar ghall-uzu ta' gaffa biex issir demolizzjoni ta' sit ta' wahda mis-socjetajiet tal-intimat Chetcuti;
- 19.5. Illi r-rampa in dizamina saret mis-socjeta` intimata Santa Katerina *Construction Limited* billi, (ara foll 198):
 - 19.5.1. Tpogga *plastic* fuq it-tarag ezistenti;
 - 19.5.2. Intefa' materjal fuq l-istess;
 - 19.5.3. Ir-rampa kellha talut ta' 1:8 jew 1:10 li hu wiehed accettabbli ghal *pedestrian use*;
 - 19.5.4. *Stante* li r-rampa kienet wahda temporanja ma jirrizultax li kellha bzonn xi permessi;
- 19.6. Illi kienet ukoll l-istess socjeta` intimata Santa Katerina *Construction Limited* li ordnat il-konsenza tal-konkos hemm uzata, (ara foll 199);
- 19.7. Illi l-istess konkos kien konsenjat minn certu Orlando Cauchi li wara li effettwa l-konsenza *de quo* hasel it-trakk li kien gab il-konkos bih bl-ilma, u waqqa l-ilma u siment fit-tarf tar-rampa, (ara foll 199);
- 19.8. Illi l-imsemmi Orlando Cauchi kien impjegat mas-socjeta` intimata Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited*, (ara foll 199);
- 19.9. Illi l-istess Orlando Cauchi naqas li jnaddaf il-qiegh tar-rampa *de quo* fejn zelaq ir-rikorrenti, (ara foll 198);

Ikkunsidrat:

20.0. Illi f'dan l-istadju jigu issa indirizzati l-eccezzjonijiet preliminari sollevati mill-intimati:

A. Dik eccepita mill-intimat Hugo Chetcuti:

20.1. Illi dan l-intimat jeccepixxi li mhux il-legittimu kontradittur, (ara foll 84 u paragrafu numru sitta punt wiehed, (6.1.), aktar qabel);

20.2. Illi l-istess jallega li:

20.2.1. La hu l-proprietarju tal-lok fejn sehh l-incident in dizamina;

20.2.2. Lanqas hu l-proprietarju tal-post fejn kien qed isir ix-xoghol; u

20.2.3. Lanqas kien involut fix-xoghol in kwistjoni;

20.3. Illi *tramite s-socjeta` Lifetime Limited* li tagħha hu l-uniku direttur, kien inkaraga kuntrattur biex jagħmel ix-xogħolijiet fuq is-sit li qabel kien jismu “*Midnight Cowboy*”, liema kuntrattur kienet is-socjeta` Santa Katerina *Construction Limited*, (ara foll 313);

Ikkunsidrat:

21. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-artiklu 1037 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jistipula s-segwenti:

“Kull min għal xi xogħol jew servizz iehor iqabba persuna mhux ta' hila, jew illi hu ma jkollux ragun jahseb li hija ta' hila, hu obbligat ghall-hsara illi dik il-persuna, minhabba n-nuqqas ta' hila tagħha, tikkagħuna lil haddiehor fl-esekuzzjoni tax-xogħol jew servizz hawn fuq imsemmi”;

22. Illi ssir referenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (**Għawdex**) – **Gurisdizzjoni Superjuri**, fis-sentenza fl-ismijiet

George u Miriam konjugi Grech vs. Direttur tat-Toroq et, datata s-6 ta' Gunju, 2006 li mic-Charelsworth: On Negligence (2 – 304) fejn jigi kkwotat **Lord Justice A.L. Smith**, tghid:

“When a person employs a contractor to do work in a place where the public are in the habit of passing, which work will, unless precautions are taken, cause damage to the public, an obligation is thrown upon the person who orders the work to be done to see that the necessary precautions are taken, he cannot escape liability by seeking to throw the blame on the contractor”;

Ikkunsidrat:

- 23.0. Illi fir-rigward ta' min inkariga x-xoghol in kwistjoni fi Triq Santa Rita, Paceville, jezistu verzjonijet konfliggenti:
 - 23.1. Illi f'dan ir-rigward l-intimat Hugo Chetcuti jsosstni li x-xoghol inghata lill-kuntrattur involut mis-socjeta` *Lifetime Company Limited*, (ara foll 313);
 - 23.2. Illi fl-istess rigward Kenneth Borg, ghas-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited* li effettivament ezegwiet ix-xoghol *de quo*, isosstni li hu kien innegozja l-istess appalt ma l-intimat Hugo Chetcuti personalment, (ara foll 232);
24. Illi jigi sottolineat f'dan ir-rigward li l-perit inkarigat mill-izvilupp in dizamina kien gie hekk inkarigat:

“...mis-socjeta` *Lifetime Company Limited* rappresentata mis-Sur Hugo Chetcuti”, (ara foll 323);
25. Illi f'dan ir-rigward issir pero` ukoll referenza għad-dikjarazzjoni guramentata tar-rikorrenti datata s-7 ta' Lulju, 2008, li fiha jsosstni li l-istess intimat Chetcuti:

“...kien ammetta illi, bl-approvazzjoni tieghu, kien sar xi konkox fuq il-post in kwistjoni”, (ara foll 55);

26. Illi jinghad ukoll li minn rapport esebit minn ufficial tal-Awtorita` responsabbli mill-Ambjent u l-Ippjanar, kien jirrizulta li l-istess intimat Chetcuti kien ha r-responsabbilita` ghax-xogholijiet ta' kostruzzjoni li kienu qed isiru fis-sit meritu ta' dan il-kaz, (ara foll 266);

Ikkunsidrat:

- 27.0. Illi minn ezami tar-rizultanzi fuq elenkati jirrizulta s-segwenti:
 - 27.1. Illi x-xoghol effettiv kien gie ezegwit mis-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited*;
 - 27.2. Illi x-xoghol in dizamina sar fuq proprieta` tas-socjeta` *Lifetime Company Limited*;
 - 27.3. Illi l-intimat Chetcuti hu l-uniku direttur tas-socjeta` indikata fil-paragrafu precedenti;
28. Illi fid-dawl tas-suespost, a bazi ta' probabilita`, jirrizulta li x-xoghol in dizamina inghata lis-socjeta` appaltata Santa Katarina *Construction Limited* mis-socjeta` *Lifetime Company Limited* li fiha l-intimat ikkoncernat Chetcuti kien jagixxi bhala direttur ewljeni;

Ikkunsidrat:

29. Illi in vista tal-premess, l-ewwel eccezzjoni preliminari sollevata mill-istess intimat Chetcuti għandha tigi akkolta;

Ikkunsidrat:

B. Dik eccepita mill-Kunsill Lokali intimat:

30. Illi l-Kunsill Lokali intimat ukoll jeccepixxi li mhux il-legittimu kontradittur ghall-azzjoni proposta mir-rikorrenti, (ara foll 58);
31. Illi minn ezami tad-dokumenti *in atti* u tax-xhieda kollha migbura, ma jirrizultax li l-Kunsill Lokali de quo kien hareg xi permessi fir-rigward tar-rampa in dizamina;

32. Illi kif jixhdu rappresentanti tal-Awtorita` responsabbi mill-Ambjent u l-Ippjanar, l-istess Kunsill Lokali ma kienx involut firrigward – la fl-istadju meta inbdew ix-xogholijiet u lanqas fil-perjodu meta kienu qed jigu esegwiti l-istess xogholijiet, (ara foll 198), u dan, *stante li r-rampa in kwistjoni kienet wahda ta' natura temporanja li ma kienitx tinnecessita` l-bzonn ta' permessi mill-imsemmija Awtorita` jew mill-Kunsill Lokali de quo*;
33. Illi in vista tal-premess il-Kunsill Lokali in dizamina ma jistax jinzamm responsabbi ghal kwalunkwe dannu rizultanti mix-xogholijiet in kwistjoni;
34. Illi in effetti ma jirrizultax li intalab il-hrug ta' xi permess firrigward mill-Kunsill Lokali de quo, (ara foll 200);

Ikkunsidrat:

36. Illi in vista tal-premess, din l-ewwel eccezzjoni preliminari sollevata mill-Kunsill Lokali intimat għandha wkoll tigi akkolta;

Ikkunsidrat:

C. Dik eccepita mis-socjeta` intimata Attard Bros. Co. Ltd.:

37. Illi din is-socjeta` ukoll eccepit li għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju, (ara foll 74);
38. Illi in vista tad-digriet datat id-29 t'April, 2009, l-istess socjeta` kienet giet sostitwita fl-atti mis-socjeta` Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited*, (ara foll 92);
39. Illi jirrizulta effettivament li din is-socjeta` indikata fil-paragrafu precedenti kienet fil-fatt ikkonsenjat il-konkos uzat fil-progett de quo lis-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited*;
40. Illi in vista tal-premess, l-eccezzjoniji preliminari hawn sollevata giet debitament sorvolata, (ara digriet a foll 92);
41. Illi konsegwentement, tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-istess;

Ikkunsidrat:

- 42.0. Illi fuq **il-mertu tal-vertenza** odjerna jinghad sintetikament is-segwenti:
- 42.1. Illi kif jirrizulta mir-ritratt li juri z-zarbun u l-qalziet tar-rikorrenti immedjatament wara l-incident, dawn juru tracci evidenti ta' siment fuqhom, (ara foll 221);
 - 42.2. Illi l-istess jirrizulta ikkonfermat mir-rikorrenti fid-deposizzjoni tieghu tas-6 ta' Lulju, 2010, (ara foll 280 u 281);
 - 42.3. Illi meta s-Surgent tal-Pulizija inkarigat mar fuq il-post tal-incident dan jikkonferma li kien sab "*liquid cement*" fl-art li pero` kien xott, u b'ticlis mal-art li kien lahaq nixef, (ara foll 242);
 - 42.4. Illi r-rampa li inbniet kienet wahda ta' natura temporanja intiza biex tiffacilita s-sewqan tal-gaffa li kienet qed tintuza fix-xogħol in kwistjoni, (ara foll 198);
 - 42.5. Illi din ir-rampa inbniet mis-socjeta` intimata Santa Katarina *Construction Limited*, (ara foll 198);
 - 42.6. Illi l-inkarigu ghax-xogħol *de quo* ingħata lis-socjeta` indikata fil-paragrafu precedenti mill-intimat Chetcuti kif deskrīt qabel, (ara paragrafu numru tlieta u ghoxrin, (23.), aktar qabel);
 - 42.7. Illi jirrizulta pacifiku li wara li Orlando Cauchi tas-socjeta` Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* kien effettwa l-konsenja tal-konkos in dizamina u hasel it-trakk li bih wassal il-konkos fuq il-post, naqas li jnaddaf ir-rampa mill-ilmijiet li hu kien hekk halla fuq il-post, (ara foll 198);
 - 42.8. Illi jirrizulta li s-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited* kienet is-socjeta` li kienet giet inkarigata biex tezegwixxi x-xogħolijiet ta' kostruzzjoni fejn sehh l-incident *de quo*;

- 42.9. Illi din is-socjeta` indikata fil-paragrafu precedenti ma kienitx dawlet il-post fejn kien sar l-incident biex ikun hemm bizzejed dawl meta jidlam, (ara foll 243), li jkun jista' jippermetti lil kull minn juza dik it-trejqa jaghmel dan b'inkolumita`;
- 42.10. Illi lanqas jirrizulta li thallew xi sinjali jew xi zbarra f'dan is-sens, (ara foll 243), biex jindikaw li kien hemm xoghol u konkos frisk;
- 42.11. Illi ghalhekk jirrizulta li l-istess Cauchi, bhal hafna haddiema u kuntratturi fir-rigward, naqas bi kbir li jiehu hsieb l-area pubblika fejn kien qed jahdem, haga li l-istess haddiema f'dan is-settur partikolari huma obbligati li jikkunsidraw ghall-gid komuni li jinjoraw;

Ikkunsidrat:

43. Illi ghalhekk għandu jkun pacifiku li bhala s-socjeta` responsabbi mix-xogħolijiet in kwistjoni, hi s-socjeta` Santa Katarina *Construction Limited* li hi responsabbi ghall-incident in dizamina billi b'rizzultat ta' negligenza u imprudenza naqset li tiehu dawk il-mizuri necessarji li bihom tizgura li ma kienitx qed tesponi lill-pubbliku għal perikolu, liema perikolu effettivament wassal ghall-incident in dizamina;

Ikkunsidrat:

- 44.0. Illi fir-rigward tas-socjeta` intimata Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited*, jingħad sintetikament is-segmenti:
 - 44.1. Illi l-fuq imsemmi Orlando Cauchi li ha l-konkos fuq il-post fejn sehh l-incident u, li hasel it-trakk *de quo bl-ilma*, izda halla l-ilmijiet li tefā' fl-art fuq il-post, kien impjegat tas-socjeta` in kwistjoni;
 - 44.2. Illi fil-fatt, dak indikat fil-paragrafu precedenti hu riflessjoni ta' dak li l-istess Cauchi qal lill-Pulizija meta kellmuh, (ara foll 227 u 228);

- 44.3. Illi ghalkemm jirrizulta lodevoli li dan Cauchi hasel il-parti ta' wara tat-trakk li bih hu ha il-konkos fil-post fejn sehh l-incident, hu daqstant kundannabbli li ma naddafx l-ilmijiet li hu stess tefa' fl-art in kwistjoni;
- 44.4. Illi kif jispjega l-perit tekniku involut fir-rigward, ghalkemm ovvajament, specjalment meta wiehed jikkonsidra li l-incident sehh fix-xahar ta' Mejju, l-ilma jevapora, xorta wahda tibqa' dik imsejha "camura" li tigi tizloq, (ara foll 358);
45. Illi konsegwentement jirrizulta wkoll li s-socjeta` intimata Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* hi wkoll responsabbi ghall-incident de quo minhabba negligenza u imprudenza fir-rigward;

Ikkunsidrat:

- 46.0. Illi fir-rigward tal-likwidazzjoni tad-danni riskontrati jinghad sintetikament is-segwenti:
- 46.1. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-artikli 1031 sa 1033 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jistipulaw is-segwenti:
- "1031. ...kull wiehed iwiegeb ghall-hsara li tigri bi htija tieghu;
- "1032. (1) Jitqies fi htija kull min bl-ghemil tieghu ma juzax il-prudenza, d-diligenza, u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja;
- "1032. (2) Hadd ma jwiegeb, fin-nuqqas ta' disposizzjoni expressa tal-ligi, ghall-hsara li tigri minhabba nuqqas ta' prudenza, ta' diligenza jew ta' hsieb fi grad akbar;
- "1033. Kull min, bil-hsieb jew minghajr hsieb li jagħmel deni, ghax ikun irid jew b'nuqqas ta' diligenza, ta' prudenza jew ta' hsieb, jagħmel jew jonqos li jagħmel xi haga li biha jikser xi dmir impost mil-ligi, hu obbligat ghall-hlas tal-hsara li tigri minhabba f'hekk";

Ikkunsidrat:

A. Damnum Emergens:

47. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghall-prospett tad-danni pprezentat *in atti* mir-rikorrenti, (ara foll 18);
48. Illi mill-istess prospett u mill-ircevuti mieghu annessi, jirrizulta li d-danni attwali sofferti mir-rikorrenti komplessivament jammontaw ghal elf, hames mijà u erbatax -il euro u sebħha u ghoxrin centezmu, (**€1,514.27**), (ara foll 18 *et seq.*);
49. Illi *di piu'*, jirrizulta li r-rikorrenti kien assenti mix-xogħol u tilef *bonus* relativ b'rızultat tal-incident in dizamina ammontanti għal disgha mijà u erbatax -il euro u ghaxar centezmi, (**€914.10**) (ara foll 33);
50. Illi komplessivament d-danni reali *de quo* allura jammontaw għal elfejn erba' mijà u tmienja u ghoxrin euro u seba' u tletin centezmu, (**€2,428.37**);

Ikkunsidrat:

B. Lucrum Cessans:

51. Illi kif jirrizulta mic-certifikat tat-tweldi ipprezentat *in atti*, r-rikorrenti twieled fl-1963, (ara foll 25);
52. Illi għalhekk, fiz-zmien tal-incident ir-rikorrenti kellu l-eta` ta' erbgha u erbghin (44) sena;
53. Illi konsegwentement, ghall-fini tal-**Multiplier**, issir referenza ghall-insenjament tal-**Qorti tal-Appell** fis-sentenza fl-ismijiet **James Spiteri vs. Joseph Magro et** datata l-5 ta' Dicembru, 2014, fejn b'rızultat tal-istess ser jigi hawn adottat *multiplier* ta' 15;
54. Illi l-qliegh tar-rikorrenti *full-time* u *part-time* jammonta għal tnejn u tletin elf euro, (**€32,000.00**), fis-sena, (ara foll 402 *et seq.*);

Ikkunsidrat:

55. Illi kif jirrizulta mir-relazzjoni tal-espert mediku nominat ir-rikorrenti sofra dizabilita` permanenti ta' hamsa fil-mija (5%) rizultat tal-incident *de quo*, (ara foll 383);
56. Illi din il-qorti m'ghandha l-ebda raguni ghaliex ma tistriehx fuq ir-relazzjoni *de quo* u konsegwentement, tagħmilha tagħha;

Ikkunsidrat:

57. Illi fir-rigward tat-tnaqqis li jsir minhabba il-pagament f'daqqa *de quo* issir referenza għas-sentenza tal-**Qorti tal-Appell fl-ismijiet Annunziata sive Nancy Caruana vs. Odette Camilleri**, datata s-27 ta' Frar, 2004, li irribadiet li:

“...ghall-finijiet tat-tnaqqis minhabba *lump sum payment* id-dekors taz-zmien għandu jigi kalkolat minn meta tigi intavolata l-kawza relativa u mhux minn meta javvera ruhu l-incident ukoll relattiv”;

58. Illi kif ukoll irriteniet il-**Prim'Awla tal-Qorti Civili** fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Joseph Agius et vs. All Services Limited**, datata t-2 ta' Gunju, 2005:

“F'kazijiet kongruwi, soltu li jsir tnaqqis iehor ta' 20% ghall-fatt li jkun ser ikun hemm hlas f'daqqa (“*lump sum payment*”) lill-benefiċċjarji. Jekk id-decizjoni pero`, tkun se tingħata wara tul ta' certu zmien, hi l-prattika li l-percentagg ta' tnaqqis jonqos, u hi konswetudini tal-qrati, li jekk kawza ddum aktar minn sentejn, il-percentagg jonqos b'zewg punti għal kull sena ohra li l-kawza ddum biex tigi deciza”;

Ikkunsidrat:

59. Illi jirrizulta li l-kawza odjerna giet intavolata fit-18 ta' Gunju, 2008, (ara foll 1);
60. Illi l-istess ser tigi deciza f'Dicembru, 2017, (ara foll 457);

61. Illi konsegwenza tal-istess ser isir tnaqqis tal-*lump sum payment* ta' sitta fil-mija, (6%);

Ikkunsidrat:

62. Illi in vista tal-premess il-**Lucrum Cessans** għandu jinhadem bil-mod segwenti:

Multiplier: $15 \times €32,000.00$ (introjtu annwali tar-rikorrenti) $\times 5\%$ (dizabilita` permanenti) – 6% (*lump sum payment*)
= **€22,560.00**;

Ikkunsidrat:

- 63.0. Illi in vista tal-premess l-ammont komplexiv in dizamina jinhadem bil-mod segwenti:

63.1. **Damnum Emergens:** € 2,428.37;

63.2. **Lucrum Cessans :** €22,560.00;

Total : €24,988.37;

Ikkunsidrat:

- 64.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti approva l-kaz tieghu fuq riferit bil-limitazzjonijiet hemm ukoll indikati, u konsegwentement:

DECIDE:

- 64.1. Tilqa' l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-Kunsill Lokali intimat u mill-intimat Hugo Chetcuti;
- 64.2. Tiddikjara għalhekk lill-istess intimati indikati fil-paragrafu precedenti mhumiex il-legittimi kontraditturi tar-rikorrenti;

- 64.3. Tillibera ghalhekk lill-istess intimati hawn indikati mill-osservanza tal-gudizzju;
- 64.4. Takkolji t-talbiet tar-rikorrenti fil-konfront tas-socjetajiet intimati Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* u Santa Katarina *Construction Limited*;
- 64.5. Tirrespingi r-risposti kollha tal-istess socjetajiet intimati indikati fil-paragrafu ta' qabel;
- 65.6. Tillikwida d-danni komplexivi sofferti mir-rikorrenti Jesmond Grima fl-ammont ta' erba' u ghoxrin elf disa' mijja u tmienja u tmenin euro u sebgha u tletin centezmu, (€24,988.37);
- 65.7. Tikkundanna lis-socjetajiet intimati Attard *Blue Mix Concrete Supplies Limited* u Santa Katarina *Construction Limited* biex ihallsu *in solidum* lir-rikorrenti Jesmond Grima l-ammont hekk likwidat;
- 65.8. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet dovuti skont il-ligi mid-data tal-prezentata tal-procedura odjerna, senjatament mit-18 ta' Gunju, 2008, sad-datat tal-effettiv pagament.

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI